

JOHÁNEK Z NEPOMUKU

vydává *Matice sv. Jana Nepomuckého*

K ČEMU NÁS VEDE SVATÝ JAN V DNEŠNÍ DOBĚ?

Svatí podle mého názoru vynikají nejen svými ctnostmi, ale také tím, že je jim dán od Pána dar vést lidi k nebi. A to nejen během jejich pozemského života, ale i dlouho po jejich odchodu do Božího království. Jejich pomoc si můžeme vyprosít modlitbou. Od nepaměti se k nim tedy věřící obracejí ve svých těžkostech. Asi nám mohou pomáhat ve všech našich trápeních, ale je pravdou, že si na různé tělesné či duševní bolesti vybíráme jakési "specialisty" mezi svatými. Souvisí to často s povoláním daného svätce, jeho činností v pozemském životě, ve které dosáhl heroické ctnosti, s okolnostmi jeho smrti nebo s jeho pozemskými bolestmi, které dokázal s pomocí Boží překonávat. Co pro nás v této perspektivě znamená náš sv. Jan Nepomucký?

Pro mě je to především služebník sväté Kristovy církve. Myslím, že zcela naplnil slova Vyznání víry – Věřím v jednu svätou, všeobecnou, apoštolskou Církev. Říkáme ta slova všichni při každé mši sv., ale on je opravdu naplnil.

Církev je společenství, které nemá v lidské společnosti obdobu. Založil ji Kristus, tedy Syn Boží. Pozemskou církev vedou Bohem vyvolení lidé, kterým Bůh dává Ducha Svätého a jeho dary v plnosti. Královnou církve je Panna Maria, která v ní kraluje přesně podle Kristovy definice správného panovníka (ten, který je první, ať je služebníkem všech). Neustále prosí Pána jak za nás, věřící, tak za ty, kteří byli povoláni ke službě v Církví, zejména za její pozemskou hlavu, papeže.

Myslím, že svätost Jana Nepomuckého vychází z jeho bezpodmínečné důvěry v tuto Boží stavbu Církvě. Vědom si svého povolání Pánem ke službě v Církví, pečlivě se na ni připravuje svými studii. V pokoře a v poslušnosti přijímá jakékoliv místo, kam ho posílá Pán prostřednictvím rozhodnutí jeho nadřízených. A všude vykonává svoji službu pečlivě, horlivě a v souladu s Kristovým učením.

Nakonec přichází ustanovení generálním vikářem v Praze – z lidského pohledu jakýsi vrchol kariéry. Ale Jan zůstává stále stejně pokorný, i když si plně uvědomuje novou a velkou zodpovědnost, která z této služby vyplývá. A ve věrnosti Bohu a Církvi vytrvá i za cenu mučednické smrti.

Je tedy naprosto logické, že sv. Jan Nepomucký se stal patronem, ochráncem a přímluvcem kněží.

A v jakých věcech se máme na našeho rodáka obracet my, ostatní věřící? V čem nám je vzorem, a to zejména v dnešní době?

Myslím, že je to jeho vztah k Církvi jedné, svaté, všeobecné a apoštolské.

Žijeme v době, kdy si někteří lidé přeložili motto II. vatikánského koncilu "aggiornamento" jako přiblížení Církve moderní době ve smyslu ústupu Církve i od zásadních dogmat tak, aby "nevadila" lidem v toleranci Církve. To je ale zásadně špatný výklad. Koncilním otcům nešlo o změnu toho zásadního, co obsahuje Kristovo učení, ale o to, aby Církev dokázala zprostředkovat a předávat základy víry modernímu člověku, který často nerozuměl ze středověku převzatým ritům a obřadům. Druhý vatikánský koncil nezměnil nic na podstatě a důvodu slavení mše sv., ale např. zavedením národních jazyků místo latiny ji učinil srozumitelnější. Asi ještě podstatnějším výsledkem II. vatikánského koncilu byl apel dovnitř Církve na vlastní očistění od nepodstatných ceremoniálních nebo formalistických úkonů a činností a návrat k autentickému slovu Božímu, které hlásal Ježíš. Církev se vrátila ke snaze vytvářet společenství místo institucí. Zvýšil se důraz na "důstojnost svatosti" na úkor "důstojnosti hierarchie".

Zdá se mi ale, že v současné době probíhají snahy po jakési erozi a relativizaci našich základních křesťanských hodnot. V laické společnosti se často jedná o dost brutální popírání těchto hodnot prostřednictvím zákonných opatření. Bohužel nejde jen o stav u nás doma, kde je církev pomlouvána a ostrakizována nejméně sto let, ale i o stav ve spojené Evropě. Odmítnutím zmínky o židovských a křesťanských základech evropské civilizace v evropské ústavě byla popřena podstatná část identity starého kontinentu. Paradoxem je, že v Evropském parlamentu je nejsilnější tzv. lidová frakce s křesťanskými stranami. Přesto se do evropských dokumentů (a někdy i legislativních předpisů) často dostávají liberální protináboženské názory. Bohužel, v naší zemi je tento směr vítán.

Jak bychom měli my křesťané reagovat, nám asi nejlépe ukazuje právě náš svatý Jan: klidně a rozhodně, bez nenávisti, násilí a zloby se postavit proti těmto snahám relativizovat práva církve a podstatné části naší víry. V dnešní době to znamená hlavně nemlčet a aktivně se podílet na demokraciích legitimizovaných akcích (petice, veřejné průvody, vysvětlování v médiích ap.). Hlavní ale zůstávají neustálé modlitby k našemu světci, aby u Pána vyprosil vyslyšení našich proseb. S Boží pomocí můžeme dosáhnout změny. Modleme se za odstranění potratů a eutanázie, za zachování rodiny jako společenství muže a ženy s dětmi, které vychovávají, za respektování rozdílů mezi ženou a mužem,

za to, aby Církev měla možnost plnit svoje výchovné a charitativní funkce ve společnosti a další podstatné věci, které jsou dnes většinou zpochybňovány.

Svatý Jane Nepomucký, přimlouvej se za nás u Pána, abychom se jím nechali vést v jedné, svaté, všeobecné a apoštolské Církvi a byli schopni o něm pravdivě svědčit druhým!

Ing. Petr Jenčík, předseda Matice svatého Jana Nepomuckého

NOVÝ LUSTR A ZÁCHRANNÝ ZÁZRAK NA PŘÍMLUVU SV. JANA

Delší dobu nás trápilo chabé osvětlení v kostele sv. Jana. Zejména prostor kolem oltáře na místě jeho narození byl v „zamračených“ dnech potemnělý. Kostel je památkově chráněný, a proto bylo jako nejvhodnější řešení zvoleno pořízení nového lustru odpovídajícího prostoru chrámu. Ačkoliv jsem se radil s příslušnými odborníky, k ničemu to nevedlo. Pokusil jsem se tedy podobu tohoto lustru ve tvaru pěti hvězd navrhnout sám. Božím vedením jsem se seznámil s kovářem z Kasejovic, panem Ondřejem Urbancem. Mělo to ještě tu výhodu, že se dobře znal s panem Michalem Blažičkem z firmy LUMBIO v Praze, která se zabývá osvětlovací technikou.

Jediný problém už byly jen finance. S důvěrou v Boží pomoc jsme však rozhodli, že si na tento lustr vybereme sami mezi věřícími. Pan Urbanec se tedy pustil do „černé“ kovářské práce a pan Blažiček objednal speciální LED reflektory do každé z pěti hvězd. Dva, aby svítily do kopule, a jeden, aby směrem dolů osvětloval oltář.

Práce postupovala rychle a vše se stihlo do hlavní pouti 19. května, kdy bylo naplánováno posvěcení lustru samotným biskupem. V pátek před poutí jsme s panem Urbancem lustr nainstalovali, přitom jsme ho několikrát spustili nad oltář a znovu vytáhli nahoru.

Na počátku slavnostní poutní mše sv. biskup Vlastimil Kročil lustr posvětil a za zpěvu „Gloria“ lustr stoupal vzhůru. Když chyběl poslední metr, ozvala se rána, lustr „poskočil“, v jednom závěsu se uvolnily háky a popadaly na zem okolo oltáře, skla ve hvězdách popraskala a spadla na oltář. Přítomní v zaplněném kostele byli naprosto zděšeni (obr. 1). Sbor však zachoval duchapřítomnost a zpíval dále. Když jsem viděl hrozivě houpající se nakloněný lustr, zeptal jsem se biskupa, zda nepřerušíme mši sv. a lustr nesundáme. S klidným hlasem konstatoval: To už nespadne, pokračujeme... A tak jsme pod tímto zpola zavěšeným lustrem odsloužili celou mši svatou.

A v čem vidím ten zázrak? Ač byl kostel plný lidí, padající kovové části lustru nikoho nezranily a nic nerozbily. A když nás lidé viděli stát a sloužit mši přímo pod lustrem, který se ještě neurčitě houpal, určitě se modlili a možná si i říkali: „Ten náš biskup má ale víru!“ Na konci mše sv. se dokonce tento částečně zavěšený lustr podařilo rozsvítit – vypadal jako Janova svatozář! (obr. 2)

Pro mne má tato událost ještě jedno duchovní ponaučení. Lustr se podařilo rychle opravit a zabezpečit tak, aby se v budoucnu, až bude zase spouštěn a vytahován, nemohl znovu uvolnit a byl bezpečný. Mnohým se líbí a myslí si, že svým provedením ve formě pěti hvězd do kostela sv. Jana Nepomuckého patří. Asi bych „rostl“ pýchou, jak se mi vše podařilo, Bůh však dopustil, že při myšlence, jak se nám to povedlo, přijde na mysl také jeho svěcení, které až tak slavnostní nebylo. Spíše se udál zázrak Boží ochrany, když člověk pochybil.

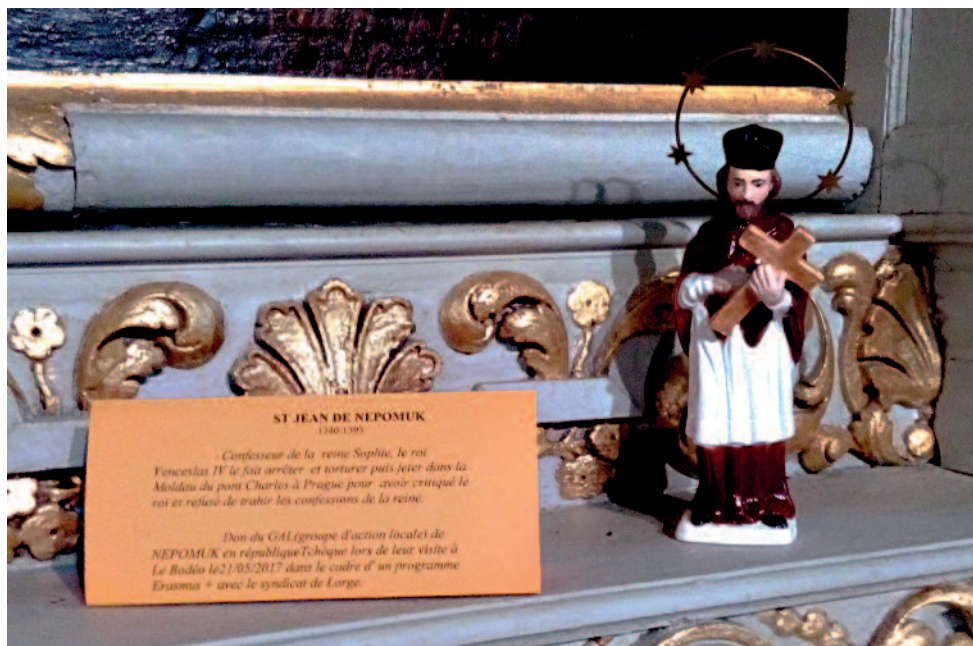
P. Jiří Špiřík

KULT SV. JANA NEPOMUCKÉHO VE FRANCII

Úcta ke sv. Janu Nepomuckému se rozšířila samozřejmě nejprve v Čechách a na Moravě (na konci 19. stol. už byl SJN na čtvrtém místě v uctívání po Panně Marii, sv. Václavu a Nejsvětější Trojici, vezmeme-li v úvahu množství soch a kapliček jemu zasvěcených). Z našich zemí se kult přenesl do Polska a zemí rakouského císařství. SJN je patronem Bavorska, rodu Habsburků a knížecího rodu Schwarzenberků. V západní Evropě se jeho

kult šířil hlavně ve Španělsku a Portugalsku, menší měrou v Itálii, a ještě méně ve Francii. Jezuitská kolej v Lisabonu byla už počátkem 18. stol. pojmenovaná po SJN a španělský král Karel III. dal každému ze svých dětí vedle hlavního jména i jméno Jana Nepomuckého. Ze Španělska pronikl kult SJN prostřednictvím misionářů a emigrantů na americký kontinent, zvláště do Latinské Ameriky a na Filipíny. Zasáhl i Čínu – SJN je patronem čínské provincie Nankin.

Ve Francii najdeme sochy SJN pouze v okrajových, východních částech země, v regionech Alsasko, Lotrinsko a Franche-Comté. Sem byl jeho kult vnesen polským králem, nejdéle žijícím polským vládcem Stanislavem Leszczyńským (1677 ve Lvově - 1766 v Lunéville), který byl nucen opustit Polsko a ve Francii našel azyl poté, co se jeho 23-letá dcera Marie Žofie stala manželkou tehdy 15-letého francouzského krále Ludvíka XV. Po dobu osmi let pobýval na zámku Chambord na Loiře a poté také na zámku v Blois, kde zemřela jeho matka. Stanislav Leszczyński i jeho dcera byli převelikými ctiteli nepomuckého Johánka. Marie věnovala katedrále v Blois ostatky sv. Jana (další relikvii věnovala františkánskému klášteru ve Versailles) a její otec věnoval kostelu obraz znázorňující světce zpovídajícího bavorskou královnu Žofii, manželku Václava IV. Obraz je v katedrále k vidění dodnes.

Soška sv. Jana Nepomuckého v bretaňském kostele ve vsi Le Bodéo

Leszczynskému bylo vposled uděleno doživotně jako vévodství bohaté Lotrinsko na východě Francie. Stal se mecenášem věd a umění (v Lunéville založil Akademii), byl velmi oblíbený a říkalo se mu král dobrodinec. Úctu k SJN šířili navíc ve východní části Francie jezuité z nedaleké Belgie, neboť SJN byl jejich patronem.

Na severozápadě Francie, v Bretani, je samozřejmě SJN mezi lidmi zcela neznámý. Mohli se o tom přesvědčit členové Místní akční skupiny SJN, kteří v květnu 2017 odjeli do severní části bretaňského poloostrova v rámci projektu Erasmus+ týkajícího se rozvoje sociálních služeb. Z Nepomuka vezli jako dárky kromě jiného tři keramické sošky sv. Jana Nepomuckého (firma Celina u Příbrami) a skleněné těžítka se sv. Janem. Nádherné těžítko bylo věnováno starostovi města Plaintel a sošky farnostem Le Bodéo, Saint-Carreuc a Ploec L'Hermitage. Předměty darovalo město Nepomuk. Po příjezdu členů MAS domů přišla zpráva, že jedna soška SJN s popisem byla umístěna na oltář ve velmi starobylém kostele ve vesnici Le Bodéo – a zároveň bylo zasláno foto. Je možné, že jsou to jediné sošky SJN v Bretani – nebo jsou jistě ojedinelé na bretaňském území. Věhlas SJN se rozšířil i do jednoho západního koutu Francie.

Marie Bílková

OHLÉDNUTÍ ZA UPLYNULOU SEZONOU VE SVATOJÁNSKÉM MUZEU

Dovolte mi ohlédnout se za uplynulou sezonou ve Svatojánském muzeu.

Asi nejdůležitější akcí bylo u nás Odhalení skutečné podoby sv. Jana, které se odehrálo v březnu v Hudebním sále za velké účasti široké veřejnosti a sdělovacích prostředků. Ještě jednou děkujeme všem sponzorům a organizátorům projektu.

Jako každoročně jsme se zapojili do akce „Otvíráme Nepomuk“, která se velice zdařila - na zahradě arciděkanství vystoupili opět šermíři, zazpívalo nám Duo Dubnička - Lahoda, děti si užily Muzikohraní, a to vše při výborném občerstvení Nepomuckých kuchařinek.

Naši sezonu provázelo hned několik přednášek. Jaro jsme přivítali přednáškou PhDr. Vladimíra Horpeniaka, historikem z muzea Šumava v Kašperských Horách, „Jaro a Velikonoce na staré Šumavě“. Dále u nás v červnu proběhla přednáška „Zámek Rožmitál pod Třemšínem“, kterou si připravila Eva Heyd – ředitelka Czech National Trust.

Během prázdnin nám obohatila sezonu výstava „Dobové kostýmy a květinová vazba“ Venduly Ptáčkové a Barbory Kubičkové, která návštěvníky velice zaujala. K této výstavě vytvořila ředitelka muzea Hana Černohousová malý test pro děti i dospělé. Když v něm

byli úspěšní, mohli si vybrat malý dárek, ručně vyrobený paní Ptáčkovou. Kvůli úspěchu výstavy se na ni budeme snažit navázat podobnou výstavou i v příštím roce. V srpnu nás v Muzeu provázela výstava 3D modelů vybraných barokních památek z česko – bavorského příhraničí, kterou organizoval Ing. Pavel Vondráček z Klatov. Výstava obsahovala mimo jiné i model kostela sv. Jana v Nepomuku.

Koncem srpna proběhlo v našem Hudebním sále promítání filmu „Alenka v říši zázraků“ a beseda s režisérem filmu Otakáro Maria Schmidtem, zároveň byla v kostele sv. Jakuba instalována výstava fotografií z natáčení tohoto filmu.

Letošní sezonu zakončíme koncertem Holywoodská noc – Virtuosi kvintetu a sólistů, který se bude konat 10. 11. v Hudebním sále.

Letošní sezonu hodnotím velice kladně a jsem ráda, že naše Muzeum se rok od roku dostává více do povědomí jak nepomuckých, tak přespolních příznivců. Zároveň bych chtěla poděkovat bývalé kolegyni Bc. Haně Černoškové, která se podílela na organizaci většiny akcí a vytvořila pro naše Muzeum Edukační program pro děti.

Štěpánka Kodýdková

SVATOJÁNSKÁ POUŤ 2019

Letošní svatojánská pouť, která připadla na neděli 19. května, měla krásnou předeheru ve čtvrtek 16. května, tedy v den svátku našeho Johánka. Do Nepomuka přijeli v ten den členové českobudějovické konsistoře na výjezdní zasedání a zúčastnili se dopolední mše sv. celebrowané Mons. ThLic. Davidem Henzlem, generálním vikářem naší diecéze. Při této mši sv. zazněly písně ke cti sv. Jana Nepomuckého z úst více než stočlenného dětského sboru! Účinkování dětí vzešlo z iniciativy metodického sdružení vyučujících na I. stupni Základní školy Nepomuk. Ti se rozhodli připravit na 16. květen „Projektový den k sv. Janu Nepomuckému“. Celkovou organizací měla na starosti paní učitelka Jana Vopalecká, sbor v kostele byl veden paní učitelkou Alicí Kotylovou, na klávesy doprovázela paní učitelka Lenka Čekanová a kytarový a flétnový doprovod obstarala Kateřina Vopalecká. Poslouchat tak početný dětský sbor, výborně sladěný, bylo pro přítomné věřící, rodiče a prarodiče dětí, úchvatným zážitkem. V neděli 19. května při ranní, tzv. dětské mši sv., vystoupil opět dětský sbor, o polovinu méně početný, pod vedením Alice Kotylové, se stejným repertoárem. Bylo radostné vidět tolik dětí v kostele, vidět je zpívat zapáleně slova „Svatý Jene z Nepomuku, drž nad naší vlastní ruku, za naši zem

přimlouvej se dnes! I dnes! Aby v Boží pravdě žila, spravedlnost zvítězila, v pravdivosti i nám pomáhej!“ Málkovéři z těch nadšených zpěváčků se však v kostele ještě někdy během roku ukáží... Není to jejich vina. Je na nás, abychom jim cestu k víře u sv. Jana vyprosili.

Marie Bílková

Dětský sbor zcela zaplnil boční prostory kostela SJN 16. 5. 2019.

